

שאלות ותשובות לשינון וחזרה
מאת הרב **משה טרכטמן** שליט"א

תלמודו בידו

דף קז עמוד ב

- א** [מתי זמן מנחה גדולה ומנחה קטנה ?
- ב** [באר את הספק בדברי המשנה שאיסור אכילה בערב פסח מתחיל "סמוך למנחה" ?
- ג** [מדוע טעם האיסור לאכול סמוך למנחה קטנה אינו מחשש שיאכל את קרבן הפסח אכילה גסה ?
- ד** [מהו החידוש בכך שאפילו אגריפס שהיה רגיל לאכול את סעודתו בכל יום בשעה התשיעית, בערב פסח לא יאכל עד שתחשך ?
- ה** [אלו דברים מותר לאכול בערב פסח סמוך למנחה ?

- א** [גדולה: משש שעות ומחצה, שהוא הזמן המוקדם ביותר להקריב תמיד של בין הערביים. ובערב פסח שחל בערב שבת היו מקריבים את התמיד בשעה זו.
קטנה: מתשע שעות ומחצה. שהוא הזמן המאוחר ביותר להקריב את התמיד.
- ב** [1. האם אסרו סמוך למנחה גדולה, והיינו מחצות [חצי שעה לפני זמן מנחה גדולה]. וטעם האיסור, שמא ימשך בסעודתו ויפשע מלעשות את הפסח.
2. האם אסרו סמוך למנחה קטנה, והיינו מתחילת השעה התשיעית [וכן המסקנה]. וטעם האיסור, כדי שלא יאכל את המצה אכילה גסה.
או כדי שיאכל את המצה לתיאבון (רש"י, רשב"ם במשנה).
- ג** [1. בשר חביב עליו, ואין חשש שתהיה אכילה גסה מחמת אכילה מועטת מבעוד יום.
2. נקט טעם האיסור משום מצה, ללמד שהאיסור נוהג גם בזמן הזה.
- ד** [איסור אכילה חל משעה עשירית, ואף שאגריפס היה מתחיל את סעודתו קודם לכן, בערב פסח אסור לו לאכול, כיון שידוע שהסעודה תימשך לזמן האיסור.
- ואפילו לר' יוסי שסובר שהמתחיל לאכול בהיתר אינו צריך להפסיק.
כאן מורה שאסור, כיון שמתחיל לסעוד בידיעה שימשך לתוך זמן האיסור.
- ה** [פירות וירקות או בשר וללא לחם], לפי שאינם משביעים.
ואף רצוי לאכלם, שכן הם מעוררים את התיאבון, וכך יאכל מצה לתיאבון.